تەکنیکی چاڵاکییەکانی ڕوسیا-بیلاڕوس و چەواشەکردنی پانتایی زانیاری نێودەوڵەتی بە وێنەی پەلامارەکانی بۆ سەر ئوکراینا

ئۆپەڕاسیۆنی شلوز

پۆڵەندا کەوتووەتە بەر فشاری بەکۆنترۆڵی کۆچبەران، بە یاوەریی پڕوپاگەندەی زانیاریی لە لایەن هەریەک لە دوو وڵاتی یەکگرتووی ڕوسیا و بیلاڕوس. وەکو هەریەک لە سەرۆکی بیلاڕوس ئەلێکساندەر ئوکاشێنکۆ و وەزیری کاروباری دەرەوە واجیمیر ماکیێی خۆیان دانیان پێنا کە هێنانی کۆچبەران و ئاودیوکردنیان بۆ سنوری یەکێتی ئەوروپا وەڵامی ئێمەیە لە دژی سزاکانی یەکێتی ئەوروپا دوابەدوای هەڵبژاردنەکانی سەرۆکایەتی ئەم وڵاتە و ڕاوەدوونانی نەیارانی ئۆپۆزسیۆن. سەرانی بیلاڕوس ئەو شتانە وەکو بارمتەیەک بەکاردەهێنن بۆ فشار دروست کردن لە پۆڵەندا و یەکێتی ئەوروپا بۆ کەمکردنەوەی ئابلۆقە و سزاکان. لە لایەکی دیکەش بۆ چاوترساندن و سزادانی دراوسێ نزیکەکانیەتی کە بەشێوەیەکی ڕاستەوخۆ پاڵپشتی خۆیان بۆ خۆپیشاندەران دەربڕی دژی ئوکاشێنکۆ. لیتوانیا و پۆڵەندا بە توندی پاڵپشتی خۆپیشاندەرانیان کرد چونکە پێیان وابوو نەتەوەی دراوسێ کە ڕۆژێک لە ڕۆژان وڵاتێکی هاوبەشیان پێکەوە هەبوو، هەمان مافی ئەوەیان هەیە کە هاوڵاتیان خۆیان هەیانە. نایەکسانی و زەوتکردنی مافەکان و هەروەها چەوساندنەوەی ئەوانەی کە دژی ئەوەن، بۆ دانیشتوانی عێراق شتێکی دیار و ئاشکرایە.

ئوکاشێنکۆ و دەزگاکانی ئەم خەڵکانە دەهێننە سەر سنور لەسەر بنەمای ئەو پرۆژەیەی کە پێی دەگوترێت ئۆپەڕاسیۆنی "شلوز"، کە بریتیە لە ڕاکێشانی کۆچبەران لە لایەن بیلاڕوسەوە لە هەموو ناوچەکانی جیهانەوە و ڕاپێچکردنیان بەرەو سنوری یەکێتی ئەوڕوپا. ئۆپەڕاسیۆنی شلوز ١٠ ساڵ بەر لە ئێستا دەستی پێکرد. سەرەتا ئۆپەڕاسیۆنەکە ئامانجی ئەوە بوو سەرانە لە ئەوڕوپا وەربگرێت لەپای توندوتۆڵ کردنی سنورەکان. ئاستی ئەو چاڵاکییانەش زۆر بچوکتربوو لە هی ئێستا. لەسەر سنوری پۆڵەندا و لیتوانیا گرۆپەکی ١٠ کەسیان هێنا و خستیانە ئەودیو سنورەوە. سەرەتا لێشاوی کۆچبەران بە ئاراستەی وڵاتی لیتوانیا بوو. بەڵاک کاتێک دەسەڵاتدارانی ڤیلنۆ لە لیتوانیا بریاریان دا هەر کەسێک دیپۆرت بکەنەوە کە بە شێوەیەکی نایاسایی سنور دەبەزێنێت، ئەوساکە دەسەڵاتی ئوکاشێنکۆ ڕێڕەوی کۆچبەرانیان گۆڕی بە ئاراستەی پۆڵەندا و لاتیڤیا.

هۆکارەکانی پشت هاتنی کۆچبەران بریتی نیە لە ئاوارەیی جەنگی. بە گوێرەی زانیاری دەزگاکان، ڕاستە کە گروپێکی ئەڤغانی لەنێو کۆچبەران هەن، بەڵام ئەوانە پێشتر لە ڕوسیا دەژیان و لەدەست تالیبان ڕایاننەکردووە، بۆیە زەحمەتە بەوانە بگوترێت ئاوارەی جەنگ. خەڵکی عێراقیشیان تێدا هەن، کە ئەوانیش ناچنە ناو پێوەری ئاوارەکانەوە. لە ڕاستیدا عێراق لە زۆر کێشەی ناوخۆییەوە گلاوە بە تایبەت دوای جەنگی داعش، بەڵام لە ئێستادا هیچ شەڕێك لەم وڵاتە نەماوە و کردەوە تیرۆریستییەکانیش ساڵ دوای ساڵ کەمترن. هەروەها جار جاریش بۆمباران کردن هەیە لە لایەن تورکیا و ئێرانەوە، بەڵام ئەویش ئەو ناوچانە دەگرێتەوە کە زیاتر چۆڵەوانین. دانیشتوانی شارەکانی بەغدا و هەولێر و موسڵ و سلێمانی بە پێچەوانەی شارەکانی ئوکراینا، کە دێنە دەرەوە ترسی ئەوەیان نیە ئاخۆ بە زیندوویی دەگەڕێنەوە ماڵەوە یان لە ڕێگا دەکەونە بەر بۆمباران. ئەوەش بۆ خەڵکی عێراقیش بۆ هێزەکانی پاسەوانی سنوری پۆڵەنداش هەر ڕاستە. دەسەڵاتدارانی بیلاڕوسیاش باش ئەو ڕاستیە دەزانن، بۆیە مەبەستیان ئەوە نیە هاوکاری ئاوارە بکەن، بەڵکو ئامانجیان دروستکردنی ناسەقامگیرییە. بۆ ڕوسیا ئەوە کەشفکردنی کاردانەوەی دەزگاکانی پۆڵەندایە، بۆ زانینی کاردانەوەی

هاوپەیمانان و ڕای گشتی و هەر جۆرە پەلامارێکە. لەوەدا ئەو جۆرە پەلامارە بەشێکە لە ئامادەکاری بۆ پەلاماری قورستر یان لەوانە شەڕیش.

شێوازی کارکردنی پلاندانەرانی ڕوسی-بیلاڕوسی لە ئۆپەڕاسیۆنی زانیاری-دەروونی

لە میتۆدی کاری پلاندانەرانی ئۆپەڕاسیۆنی زانیاری-دەروونی، کە بەشێکە لە قانونی ئۆپەڕاسیۆنی ڕۆژهەڵاتمان و دەزگاکانی ڕوسیا و بیلاڕوس پێی هەڵدەستن و مۆدێلەکانی لە ڕوسیا وەردەگرن، بریتیە لە ناسینەوەی چاڵاک (کەشفکردنی چاڵاک)، واتا ناسینەوە و کەشفکردنی دۆخێک لە ڕێگەی ئەنجامدانی چەند کردەیەکی چاڵاک، لەم حاڵەتەش لە ڕێگەی فشاری کۆچ، کە ئەوەش ڕێخۆشکەر دەبێت بۆ چەند جۆرێک لە ناسینەوە و کەشفکردنی لایەنی بەرانبەر. بۆ نمونە دروستکردنی جەمسەری جۆراوجۆر لە کۆمەڵگا، بزارکردنی میدیا و ڕۆژنامەنوسا، کە بە پلەیەکی کەم یان زۆر دەکەونە بەر فشاری سۆز، هەروەها سیستەمەکانی کارکردنی دەزگاکانی ئاساییشی پۆڵەندا دەخرێنە ژێر تاقیکردنەوە. لێرەدا کارایی و شێوازی ئەو سیستەمانە تاقی دەکرێنەوە، هەروەها جۆر و کوالیتی کارکردنی ئامێرە ئەلیکترۆنییە دانراوەکان و ئامێرەکانی دەست هێزەکانی سوپای پۆڵەندا، هەروەها لەقکردنی شوێنی پۆڵەندا لە پەیوەندییەکان و گۆڕەپانی نێودەوڵەتی (بە مەبەستی تێکدانی بارودۆخ). ئەوە پەیوەستە بە پەیوەندی نێوان عێراق و پۆڵەندا و یەکتربینینی هەردوو نەتەوە. ئاسایی پەیوەندییەکان پۆزەتیڤ بوون لە ساڵانی هەفتاکان و هەشتاکان ڕێگاو بانیان لە عێراق دروست دەکرد، ڕێگەی نێوان بەغداو ئەنبار و ئوردن و سوریا پۆڵەندییەکان دروستیان کرد. لە ساڵی ٢٠١٦ ەوە سەربازانی پۆڵەندی ڕاهێنان بە هێزە عێراقییەکان دەکەن دژی داعش. هەروەها زۆر لە قوتابیانی عێراقی لە پۆڵەندا خوێندنیان تەواوکردووە. ڕوسیا ئامانجی ئەوەیە پەیوەندییەکان تێکبدات. ئاماژە دەرکەوتوون کە عێراقییەکان لەژێر هەژموونی زانیاری نادروستی ڕوسیا جۆرێک لە دوژمنایەتی دەردەبڕن بەرانبەر هێزەکانی پۆڵەندا لە سەر سنور، بەوەی گوایا سەربازانی پۆڵەندا خراپ مامەڵەیان لەگەڵ خەڵکی عێراق کردووە. لە کاتێکدا پۆڵەندا بۆ گەشتیارانی و بزنسمان و قوتابیانی عێراقی کراوەیە. بەڵام دەرکەوتنی گروپی توندئاژۆ لە ناو کۆچبەران لە سەر سنور ڕەنگە ببێتە هۆی گۆڕینی گۆشەنیگای خەڵکی پۆڵەندا لە بەرانبەر عێراقییەکان و ئەمەش کار بکاتە سەر ئەو عێراقییانەی کە بە شێوەیەکی یاسایی دێنە ئەم وڵاتە.

ڕوسیا لە ڕێگەی بیلاڕوس دەیەوێ بزانێت پۆڵەندا وەکو ئەندامێکی ناتۆ و یەکێتی ئەوروپا بە چ شێوەیەک سەیری دەکرێ لە لایەن دەوروبەرەکەیەوە. کە ئایا دەتوانێت لەگەڵ ئەم بارودۆخە ڕەفتار بکات و چۆن ئیدارەی قەیرانی کۆچکردن بدات بە تەنیا یان بە هاوکاری وڵاتانی هاوپەیمانی. لە حاڵەتی ئێستا ناتێگەیشتن نیە لە نێوان پۆڵەندا و ئەندامانی ناتۆ و یەکێتی ئەوروپا لەو بارەیەوە.

زانیارییەکان کۆ دەکرێنەوە بەکاردەهێنرێن بۆ ئەنجامدانی کردەیەک، بۆ نمونە هێنانە کایەوەی ڕووداوێکی گەورەتر و دروستکردنی دۆخێک کە ببێتە هۆی هێنانە سەر خەتی ڕای گشتی ڕۆژئاوا. دوای زانینی ڕای گشتی ڕۆژئاوا، ئەنجا دیسان دۆخەکە بپشکنرێ وپەیوەندییەکانی پۆڵەندا لەگەڵ وڵاتانی ناتۆ و یەکێتی ئەوروپا بزانرێ.

دەزگاکانی بیلاڕوس هەموو شتێک دەکەن بۆ ئەوەی ڕووداوگەلێک دروست بکەن، تەنانەت ئەگەر لە سەر ئەژماری گیانی ئەو کەسانەش بێت کە هێنراون بۆ سەر سنور. کۆچبەران بەکاردەهێنن و پارەشیان دەدەنێ بۆ ئەوەی ئیستفسازی هێزەکانی پاسەوانی سنوری پۆڵەندا بکەن. دەزگا ئەمنییەکانی بیلاڕوس هەر تەنها بۆمبی دەستی و چەقۆ نادەنە دەست کۆچبەران، بەڵکو پۆشاکی سەربازییان لەبەر دەکەن بۆ ئەوەی ناسینەوەی ئەوانە زەحمەت بێت کە ئایا سەربازە یاخود

پۆشاکی لەبەر کردووە و خۆی کردووە بە سەرباز. نمونەی وا هەبووە کە کەسانێک چەکیان پێ بووە و ڕووی چەکەکانیان لە هێزەکانی پۆڵەندا کردووە. ئەمەش بۆ ئەوەیە کە سەربازانی پۆڵەندا نەزانن ئەو کەسە کێیە و چ کارەیە. ئەوە ڕەنگە ببێتە هۆی تەقەکردن لە لایەن هەردوو لا و ئەوساکەش بیلاڕوسەکان کۆچبەران تاوانبار بکەن و دەستی خۆیانی لێ بشۆن. سەربازان و دەزگا ئەمنییەکانی عێراق و هەرێمی کوردستان چ کاردانەوەیەکیان دەبوو ئەگەر لە سەردەمی داعش کەسێک لەسەر سنور ئەوها ئیستفزازی هێزەکانی بکردایە؟ هەموو عێراقییەک دەبێت ئەو پرسیارە لە خۆی بکات. پێویستە واز لە سیاسەتی دوو فاقی بهێنین.

هێزەکانی پاسەوانی سنور کە کۆنترۆڵی سنورەکان دەکەن ئەم جۆرە ئیستیفزازەیان ئاشکرا کردووە. مەسەلەی پۆشینی جلی سەربازی لە لایەن کۆچبەرانەوە لە لایەن هێزەکانی پۆڵەندا ئاشکرا کراوە وەکو ڕووداوێک کە لایەنی بیلاڕوسی دەتوانێت بە دوو شێواز سودی لێ ببینێت. یەکەم: پڕوپاگەندەیە. دەزگاکانی بیلاڕوس وای نیشان دەدەن کە هاوکاری کۆچبەران دەکەن بە پێدانی پۆشاکی گەرم. دووەم هێنانی ژمارەیەکی زۆر کۆچبەرە بۆ ناوچەیەکی سنوریی کە لە ڕووی شێوەوە زەحمەتە لەگەڵ هێزەکانی بیلاڕوس لێکجیابکرێنەوە. ئەوەش دەکرێ بەکاربهێنرێت بۆ ئیستفزازکردنی هێزەکانی پاسەوانی سنوری پۆڵەندا، بۆ نمونە لە ڕێگەی چوونی ئەو گروپە جل سەربازییە بۆ ناو خاکی پۆڵەندا، دەستکەوتنی زانیاری لەبارەی شێوازی پەیوەندی کردن و ماوەی کاردانەوەی هێزەکانی سنور یاخود شێوەی کاردانەوەکان. ئەو کارانەی دەزگاکانی بیلاڕوس بۆ ئەوەیە بزانن بە چ شێوازێک و چۆن هێزەکانی سەر سنور کاردانەوەیان دەبێت. لەو ڕوانگەوە ئاگاداکردنەوەی لایەنەکان بە ئەگەری سەرهەڵدانی جەنگ، شتێکی زێدەڕەوی نیە. لە ڕاستیدا دەبێت هەموو شتێک بکەین بۆ ئەوەی سنورەکان توندوتۆڵ بکەین. ئێ ئەوەش کاردانەوەیەکی سروشتی هەموو وڵاتێکە، بە تایبەت لە کاتێک کە وڵات لەژێر هەڕەشەی ئاسایشی بێت، ئەوەش نابێت ببێتە هۆی سەرسوڕمانی عێراقییەکان.

سنوری پروپاگەندەی بیلاڕوسیا-پۆڵەندا

ئەو ئۆپەڕاسیۆنەی کە ڕوسیا و بیلاڕوس بەکاری دەهێنن لە ڕێگەی کۆچی نایاسایی، پێش هەموو شتێک کردەیەکی پڕوپاگەندەیی و بەلاڕێدابردنی زانیارییەکانە. **بیلاڕوس و ڕوسیا بەشێوەکی زیرەکانە زانیاری بژێردراو بەکاردەهێنن، و ئەگەر لە دەستیان نەبێت، ئەوا دۆخێکی ئەوتۆ دروست دەکەن لە ڕێگەی بەکارهێنانی ڕەفتاری کۆچبەرانی بیانی، بۆ ئەوەی بەدەستیان بکەوێت.** ئەگەر ڕووداوێکی لەم جۆرە هیچ کاریگەرییەکی پروپاگەندەیی لێ نەکەوێتەوە، ئەوسا لەسەر ئەرزی واقیع ئیلهام وەردەگرن. بەم شێوەیە کاری خۆی دەکات. ئەوەش لەسەر ئەژماری ژیانی کۆچبەران. ئەگەر تەواوی کێشەکە شیکاربکەین، لایەنی نەیار لە گۆڕەپانی زانیارییەکان تەواو ئاگاداری ڕای لایەن جیاوازەکان و میدیاکانی هەیە لە پۆڵەندا. جگە لەوەش هەندێ میدیا هەن کە جگە لە گەیاندنی هەواڵەکان، هەوڵێک دەدەن چیرۆک دروست بکەن لە سەر ڕووداوەکە، بەشێوەیەک وا لە خەڵک بکەن چۆن و بە چ ئاڕاستەیەک بیربکاتەوە.

لە هەنگاوی یەکەمدا، دەستکرا بە نیشاندانی ئاژەڵی بێ لانە کە چۆن بەهۆی پەرژینە سنورییەکان گیانیان لە دەست داوە کە سەربازان دایانناوە. بەڵام کاتێک ئەوە سودی نەبوو، ئەوجارە دەستیان کرد بە بڵاوکردنەوەی وێنەی ژنان و منداڵان لە دۆخێکی نالەباری کەشوهەوایی و برسێتی.

منداڵەکان لەباوەش بگرن،
وانیشان بدەن کە ماندوو و
برسین

هاوڕێیان لە دارستان پێویستیان
بە منداڵێکە کە بتوانێت قسە
بکات بۆ ڤیدیۆ تاوەکو بۆ
ڕێکخراوەکانی بنێرین.

پۆڵەندا لەگەڵ نەیارێک کەوتووەتە داوەوە کە زۆربەی کردەوەکانی لەسەر بنچینەی سۆز بونیاد دەنێت، کە ئەوەش سیفاتێکی بناغەیی هەموو مرۆڤێکە. شتێکی ئاسان نیە ڕووبەڕووی ئەم جۆرە هەواڵ و زانیاری و چەواشەکارییانە ببینەوە کە سۆزی خەڵک دەبزوێنن. ڕای گشتی نێودەوڵەتی دەبێ ئاگادار بکرێتەوە کە ئەم جۆرە سۆزە بە ئامانجی تایبەت و لە لایەن وڵاتانی دیار (ڕوسیا و بیلاڕوس) دروست دەکرێن و نیشان دەدرێن.

هەر ڕێنماییەکی دەزگاکانی بیلاڕوس، بابەتی دیکەی وێنەگیراو بەدوای خۆی دەهێنێت .

منداڵان پیشان دەدرێن بۆ ئەوەی سۆزی زۆرتری خەڵک ڕابکێشن:

https://twitter.com/Straz_Graniczna/status/1458834075662405636
https://twitter.com/Straz_Graniczna/status/1458834476310671361
https://twitter.com/Straz_Graniczna/status/1458834730347020293

کۆچبەران ڕێنمایی دەکرێن لە لایەن دەزگاکانی بیلاڕوس بۆ ئەوەی لە ڕێگەی دوکەڵی جگەرەوە فرمێسک لە چاوی منداڵان بهێنن

: https://twitter.com/VoicesBelarus/status/1457705413898604545

ئەگەر هەر منداڵێک چەند وشەیەکی ئینگلیزی بزانێت ئەوا دەبرێنە ناو کردەوە پروپاگەندەییەکان. بڵاوکراوەکان بە زمانی بیانی سودی زۆرتر دەگەیەنێت، "دروشمەکان بدەنە منداڵان، ڕستەکان بنوسن لە سەر پرسە مرۆییەکان:

https://twitter.com/StZaryn/status/1458769057902178311

https://twitter.com/StZaryn/status/1458774680064643077

ئەوانەی سەرەوە بەشێکن لە چالاکییەکانی دەزگاکانی بیلاڕوس، نیشانی دەدا کە چەند زیرەکانە مۆدێلی ئۆپەراسیۆنەکان بەکاردەهێنن و بەو پاڵنەرەی کە دەڵێ: ئامانج بیانوو بۆ ئامراز دەهێنێتەوە. ئەوان بە ئاشکرا ئەو کارانەیان ناشارنەوە. ئەو جۆرە بابەت و ماددانەی کە ئەو کارە چەواشەکاریانە ئەنجام دەدەن بە ڕێژەیەکی زۆر لای هێزی پاسەوانی سنوری پۆڵەندی دەست دەکەون، بە شێوەیەک بیلاڕوسەکان لە سەرەتاوە وایان دانا کە ئەو بابەتانە ئەگەر ئاشکراش بکرێن، بەڵام شوێنی خۆیان دەگرن و دەگەن بە لایەن و خەڵکان.

بگەڕێینەوە بۆ کاردانەوەی میدیاکان، مۆدێلەکانی ئۆپەراسیۆنەکانی دەزگا ئەمنییەکان دەبنە هۆی کاردانەوەی دەروونی چاوەڕوانکراو. وادەبینرێ کە بەشێك ڕۆژنامەکان بێ ئاگایانە دەکەونە ژێر باڵی ئەو چیرۆکانەی کە لایەنی نەیار بەرهەمی دەهێنێت. هەر بە سادەیی "خۆت بە هەر شتێک بگرە بۆ ئەوەی نەکەویت" – لەم بارەدا مەبەست لە تەمەن بچووکەکانە. ڕژێمی بیلاڕوس لای گرنگ نەبووە و نیە کە ئەو قوربانییانە چیان لێ بەسەر دێت لە دارستانەکان. دەبێت لەوە دڵنیابین، هەر لە سەرەتاوە زۆر بابەتی ئەوها لە میدیاکانی بیلاڕوس بڵاوکرانەوە کە کۆچبەران دەمرن و پەنجەی تاوانیش بە ئاراستەی وڵاتی پۆڵەندا درێژ دەکرێت. لێرەدا بیلاڕوس کۆمەڵگەی پۆڵەندی دابەش دەکات، خەڵکی هان

دەدات بۆ بەشداری کردن لە هاوکاری کردنی کۆچبەران لەسەر سنوری بیلاڕوس و پۆڵەندا کە بە هۆی پاڵنەری جوامێرانە، کە دەبنە مایەی پێکداپژان لەگەڵ دەزگا ئەمنییەکانی پۆڵەندا، کە سەرەنجام ئەوانەش دەبنە بەشێک لە پروپاگەندەی بیلاڕوس. تاکە ڕێگە بۆ پاراستنی کۆچبەران بریتییە لە سەرهەڵدانەوەی کێشە ناوخۆییەکانی ڕژێمی بیلاڕوس، کە دەبێتە هۆی کۆتایی هێنان بە ئۆپەڕاسیۆنەکە (ئەوساکە ڕژێمی ئوکاشێنکۆ سەرەنجەکانی دەخستە سەر کێشە ناوخۆییەکان)، یاخود فەرامۆشکردنی ئۆپەڕاسیۆنە پروپاگەندەییەکانی بیلاڕوس لە جیهان – بەشێوەیەک کە تێچوونی ئۆپەڕاسیۆنەکە زۆرتر بێت لە قازانجی.

جیالەوەش لە لایەنی بیلاڕوسییەوە، هێزەکانی پۆڵەندا دەدرێنە ژێر فشاری دەروونی لە ڕێگەی تەقەکردن بە گوللەی دەنگیی، بەرد تێگرتن، هاتوچۆی سنایپەری بیلاڕوسی لە سەر سنور، هەڕەشەکردن بەوەی لەبەر چاوی سەربازانی پۆڵەندی ژن و منداڵ ئازار دەدرێن یان دەستدرێژی سێکسیان دەکرێتە سەر. ئەو کردەوانە بۆ ئەوەی فشار دروست بکرێت، لەوانە تێوەگلانی سەربازانی پۆڵەندا بە ڕووداوەکان بەشداری کردنی ڕاستەوخۆی فیزیکی. لە ڕێگەی ئەو کردەوانە، دەزگای نەیار زۆرترین زانیاری کۆدەکاتەوە لەسەر چۆنیەتی کاردانەوەکان لە وڵاتی بێگانە. ئەوە بە گشتی، بەڵام سنورەکان لە خاکی فراوان و دوور و درێژ پێک دێت، بەشێوەی جۆراوجۆر پارێزراو بە بەربەستی ئەلیکترۆنی، جگە لەوەش ژمارەیەکی زۆر هێزەکانی پاسەوان و سەربازی لێیە. هەر دەوریەک و جوڵایەکی سەربازی پۆڵەندی و ماوە و بڕیاری کاردانەوەکان لە لایەن بیلاڕوسەوە لە ڕێگەی لێشاوی کۆچبەرانەوە دەجولێنرێت – وەڵامی پۆڵەندییەکانیش دەخرێتە ژێر لێکۆڵینەوە وورد. ئەم جۆرە هەڕەشانە هەر تەنها ڕەهەندێکی کۆمەڵایەتییان نیە، بەڵکو لە دواوەی ڕووداوەکان پرۆسەی پلاندانان و کەشفکردن خۆی دەدۆزێتەوە کە ڕەهەندی توندوتیژی هەیە.

هەر لە سەرەتاوە لە لایەن ئۆپەڕاسیۆنی بیلاڕوسی چەند فیلم و ڤیدیۆیەک بڵاوکرایەوە بە ئامانجی هاندانی دانیشتوانی عەرەبیزمان بۆ کۆچکردن بۆ یەکێتی ئەوروپا. ڤیدیۆکان ئەوەیان پێشنیار دەکرد کە بەزاندنی سنورەکان بەشێوەیەکی ئاسایی ئاسان و خۆشە. دەردەکەوت لە ڤیدیۆکان کە پیاوانی دەم بە خەندە بە گوێگرتن لە موزیکەوە دارستانەکان دەبڕن یەک دوای یەک. بڵاوکردنەوەی ڤیدیۆی کۆچبەران دوو ئامانج لەخۆ دەگرێت. یەکەم/ ڕیکلامێکە بۆ خەڵەتاندنی ژمارەیەکی زۆرتری بیانی بۆ کۆچ. هان دەدرێت بۆ گەشت کردن وەکو گەشتیارێک، دواتر دابەش دەکرێن بەسەر هۆتێلەکانی بیلاڕوس، دواتر دەگوێزرێنەوە بۆ سەر سنورەکان و لەژێر فشاری فیزیکی ناچار دەکرێن بەرەو سنورەکانی پۆڵەندا بچن. **ئامانجی دووەم/ لابردنی سەرەنجە لەسەر ئەوەی کە ئەوە خودی ئەلێکساندەر ئوکاشێنکۆیە لە پشت ئەو کارە دەوەستێت. ئاگایی ڕای گشتی بەلای کۆمپانیاکان و گرووپ و ڕێکخراوەکان کە ئەرکیان هاندانە بۆ کۆچکردن و یارمەتیدانە بۆ بڕینی سنورەکان. بەڵێ ئەو جۆرە بزنسە هەیە، بەڵام بێ ئاگاداری و هەماهەنگی دەزگا ئەمنییەکانی بیلاڕوسی ناکرێت.**

لە سەروی هەموویانەوە دەبێت ئاگاداری ئەوە بین – دەستکەوتنی پارەی ئاسان! دەزگاکانی بیلاڕوس کۆچبەران ئامادە دەکەن بۆ زۆر چالاکی جیاواز، هەر لە کاری پروپاگەندەیی و بەکارهێنانی توندوتیژی بەرانبەر هێزەکانی سنور و تەنانەت کاری سیخوڕیش. شایانی ئەوە نیە! ئێستا لە سەر سنورەکان ٣٠٠٠ کامیرای گەرمی و شەوانە دانراون. لە نزیکترین دەرفەتدا چوار هەزار و نیو کامێرای دیکە دادەنرێن. ئەو کردارانەی سەرەوە وەکو تاوان هەژمار دەکرێن و لە ١٠٠٪ ئاشکرا دەکرێن. هەر کەسێکیش هەوڵی ئەو کارانە بدات لە ناوەوەی سنوری پۆڵەندا دەدۆزرێتەوە و دەبێ چاوەڕێی زیندانی کردن بکات. ئەو شتانە بۆ بیلاڕوس وەکو کەف وایە.

ئەوەی پێمان دەکرێ و دەیکەین بریتیە لە پشت بەستن بە زانیاری شەفاف و ڕاست کە ڕاستی ڕووداوەکان وەکو خۆی نیشان بدات. **هەروەها گرنگە نیازی ڕاستەقینەی بیلاڕوس نیشان بدرێت. بۆ ئەو مەبەستەش پڕۆژەی شەفافیەت دەخەینە کار.**

Public task financed by the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland within the grant competition “Public Diplomacy 2023”

The opinions expressed in this publication are those of the authors and do not reflect the views of the official positions of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland.

Ministry of Foreign Affairs
Republic of Poland